

سال خرگوش

آرتو پاسیلینا

فرناز تیمورازف

www.ketab.ir

Passilinn, Artur

پاسیلینا، آرتو، ۱۹۴۲ - م.

سال خرگوش / آرتو پاسیلینا؛ فرناز تیمورازف.

تهران: کتاب‌سرای نیک، ۱۳۹۴.

ISBN 978-600-95824-2-6

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا.

Jäniksen vuosi

عنوان اصلی:

اصل کتاب حاضر به فنلاندی است و کتاب حاضر از متن انگلیسی

آن با عنوان "The year of the hare" به فارسی برگردانده شده است.

داستان‌های فنلاندی -- قرن ۲۰ م.

تیمورازف، فرناز، ۱۳۶۴ -، مترجم.

۸۹۴/۵۴۱۳۳

س ۲ پ ۳۵۵ / PH

۱۳۹۴

۴۰۱۲۲۱۲

کتابخانه ملی ایران

کتابسرای نیک

درباره‌ی نویسنده

آرتو تاپیو پاسیلینا، متولد ۲۰ آوریل ۱۹۴۲، کیتیلای واقع در منطقه‌ی لاپلاند فنلاند است. پدرش، آینو پاسیلینا (۱۹۰۲-۱۹۵۰) پلیس بود. در ۱۹۳۴ به دنبال یک درگیری خانوادگی، نام خانوادگی‌اش را عوض کرد و در ۱۹۵۱، در سن ۴۹ سالگی درگذشت. سپس مادرش، هیلدا ماریا پاسیلینا (۱۹۰۸-۱۹۳۸) با هشت فرزند تنها ماند. سه یکی از آنها چند روز پس از فوت پدر، از دنیا رفت. آرتو چهار برادر و دو خواهر دارد که از آن میان، دو برادرش مانند خودش اهل قلمند: راینو پاسیلینا، سیاستمدار پارلمان اتحادیه‌ی اروپا و ارنو پاسیلینا، منتقد فرهنگی که در سال ۲۰۰۰ درگذشت. آرتو پیش‌تر روزنامه‌نگار بود. از ۱۹۶۸ تا ۱۹۷۰، مدیر مجله‌ی آپو پس از آن از ۱۹۷۵ تا ۱۹۸۸، در چند نشریه ستون ثابت داشت. سپس به نویسندگی در سبک کم‌دی روی آورد. هرچند هنوز هم بران محلات و رادیوی فنلاند مقاله می‌نویسد. در سال ۲۰۰۰ نام پاسیلینا در چاپ ششم کتاب *Suomalaisia nykykirjailijoita* (نویسندگان ادبی فنلاند) جای گرفت. آینو لاینوروزنامه‌نگار، در سال ۲۰۰۲، به مناسبت شصتمین زادروز پاسیلینا، زندگی‌نامه‌اش را منتشر کرد. همان سال پاسیلینا زندگی‌نامه‌ی شخصی‌اش را با نام *Yhdeksän unelmaa* (نه رؤیای شبانه) به دست چاپ سپرد.

در سال‌های ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹ که هنوز در اسپوزندگی می‌کرد، شایعات زیادی درباره‌اش سر زبان‌ها افتاد. از جمله رفتارهای ناشایست و بی‌ملاحظگی در رانندگی و ... در اکتبر ۲۰۰۹ به دلیل سکت، مدتی در بیمارستان بستری بود و در آوریل ۲۰۱۰ برای بهبود، مدتی به آسایشگاه رفت.

در ۱۹۷۵ و در سن ۳۳ سالگی، شغل روزنامه‌نگاری را بی‌معنی و کم‌مایه یافت و کوشید زندگی حرفه‌ای‌اش را دگرگون کند. تابستان همان سال، برای تأمین معاش قایقش را فروخت و مشغول نوشتن رمان Jäniksen vuosi (سال خرگوش) شد. او یکی از موفق‌ترین نویسندگان فنلاند است. از آثارش در جهان چنان استقبال شده که در ادبیات فنلاند به سابقه رسیده. طبق یک آمارگیری، رمان سال خرگوش رتبه‌ی پنجم را از بین ۱۰ کتاب برتر فنلاند به خود اختصاص داد. کتاب‌های پاسیلینا به حداقل ۲۷ زبان زنده‌ی دنیا از جمله آلمانی، انگلیسی، فرانسوی، مجارستانی، ایتالیایی، هلندی، سوئدی، اسپانیایی، کره‌ای، اوکرائینی، کاتالونیایی، اسلونیایی، استونیایی ترجمه شده است. کتاب حاضر، معروف‌ترین اثر پاسیلینا است، که در سال ۱۹۷۵ نوشته شد و پرفروش‌ترین کتاب در فنلاند و فرانسه بود. ۱۸ زبان ترجمه شد و سه جایزه‌ی بین‌المللی کسب کرد و دو فیلم با اقتباس از آن ساخته شد: یک فیلم فنلاندی در ۱۹۷۷ با نام سال خرگوش و یک فیلم فرانسوی در ۲۰۰۶ به نام خرگوش و اتانن.

پاسیلینا حدود ۱۲ کتاب غیرداستانی و ۳۵ رمان نوشته و تقریباً هر سال یک رمان جدید به علاقه‌مندان عرضه می‌کند. ناشرش می‌گوید: «کتاب‌های سالانه‌ی پاسیلینا به اندازه‌ی برگ‌های پائیزی درخت غان است، که در فنلاند به زمین می‌ریزند».

کتاب‌های پاسیلینا بازتابی از زندگی روزمره‌ی فنلاند و اغلب مردهای روستایی میان سال این کشور است. زبان صریح، بی‌پیرایه و شوخ و شنگ او در بسیاری از داستان‌هایش، نمایانگر نوعی رندی در کلام

است، که سبک «پیکارسک» را تداعی می‌کند. رمان هایش روایتی واقع‌گرا دارند و ساختاری اتفاقی و تصادفی و شکل‌گرفته از ماجراهایی دارند که به دلیل وجود شخصیتی واحد، یک پارچه و منسجم جلوه می‌کنند. لحن هجوآمیزش برای خواننده جذابیتی تأثیرگذار دارد. روایت «پیکارسک» در اسپانیای قرن شانزدهم پدید آمد. واژه‌ی *Picaro* در اسپانیایی به معنی شیادی سرگردان است، که اموراتش را با فریب و سرکیسه کردن مردم می‌گذراند و مدام سرگردان و در سفر است و معمولاً شخصیت و سرشتش دچار ترگونی نمی‌شود.

در رمان «سال خرگوش» که آن را رمانی به سبک مدرن می‌دانند، روزنامه‌نگار شش‌ساله‌ای را می‌بینیم که در جستجوی زندگی واقعی و ارزش‌های راستین و برای مقابله با پوچی و بی‌معنایی زندگی مدرن، رهسپار جنگل‌های فنلاند می‌شود. نارضایتی کارلو واتانن، قهرمان داستان، روز به روز از زندگی قبلی‌اش بیش‌تر مرده‌تر می‌شود و دست کشیدن او از زندگی مدرن و پناه بردن به جنگل، به معنای فرار از اجتماع است.

پاسیلینا در کتاب هایش جامعه را سست را به‌طور مستقیم مورد خطاب قرار نمی‌دهد و همه‌ی موارد را با طنز بیان می‌کند. همین امر باعث می‌شود خواندن کتاب سهل و لذت‌بخش باشد و درک آن مشکل. چرا که فهم طعنه‌های نویسنده، که خود را در «دور انزوی پیچیده‌اند، مستلزم ذکاوت و دانش است.

سخنه کوتاه از مترجم

این رمان را انجمن انگلیسی اثر (The year of the hare) چاپ ۲۰۱۰
انتشارات PENGUIN BOOKS به ترجمه هربرت لوماس (Herbert Lomas)
به فارسی ترجمه کرده‌ام. به منظور دقت بیشتر و رفع برخی ابهامات و
اشتباهات، از متن آلمانی آن (Das Jahr des Hasen) چاپ اکتبر ۲۰۰۸
انتشارات BASTEI LÜBBE به ترجمه رگینه پیرشل (Regine Pirschel)
نیز استفاده کرده‌ام.

فرناز تیمورازف

تهران، بهار ۱۳۹۴